

Gemeente **Oudewater**

Participatiekader + toolbox

Dit bespreken we vanavond

- Wat is participatie?
- Het participatiekader en de toolbox
- Vragen

Wat is participatie?

Participatie = actief meedoen

Participatie

Burgerparticipatie

Inwoners, ondernemers, organisaties en verenigingen zijn betrokken bij en oefenen invloed uit op het beleid en de projecten van de gemeente

Overheidsparticipatie

De overheid doet mee aan initiatieven van inwoners, ondernemers, organisaties en verenigingen.

Waarom een participatiekader met toolbox?

Met het participatiekader...

...in de hand spreken raad, college, ambtelijke organisatie en belanghebbenden dezelfde taal, hebben we heldere richtlijnen voor participatie in Oudewater en weten we welke afwegingen we maken voor het inrichten van een participatieproces. Daarmee zijn verwachtingen voor alle betrokkenen duidelijker. Hiermee hebben we een stevige basis, waar we samen verder op voort kunnen bouwen.

Waarom doen we aan participatie?

Door te participeren krijg je:

Betere plannen: Door belangen, kansen en zorgen in beeld te brengen en gebruik te maken van ideeën, kennis en ervaringen van inwoners en belanghebbenden kunnen beleid, producten of projecten verrijkt worden.

Zorgvuldige besluiten: Door belangen en/of denkwijzen helder in beeld te hebben is een zorgvuldige afweging mogelijk. Door duidelijke afwegingen kun je keuzes beter verantwoorden.

Vertrouwen: Het is belangrijk dat iedereen goed geïnformeerd wordt, dat er ruimte is voor iedereen om een eigen inbreng te leveren én dat die inbreng gerespecteerd wordt en serieus wordt meegewogen. Dit zorgt voor wederzijds vertrouwen in de relatie.

Participeren doen we op 3 manieren.

1. **SAMENwerken:** Inwoners en/of partners doen de uitvoering van het plan of een gedeelte daarvan.
2. **MEEbeslissen:** Inwoners en/of partners kunnen meebeslissen over het plan of een deel daarvan.
3. **MEEpraten:** Inwoners geven hun meningen, ervaringen en ideeën over een plan.

Informeren doen we altijd!

En daarom hoort dit niet bij de 3 manieren van participatie.

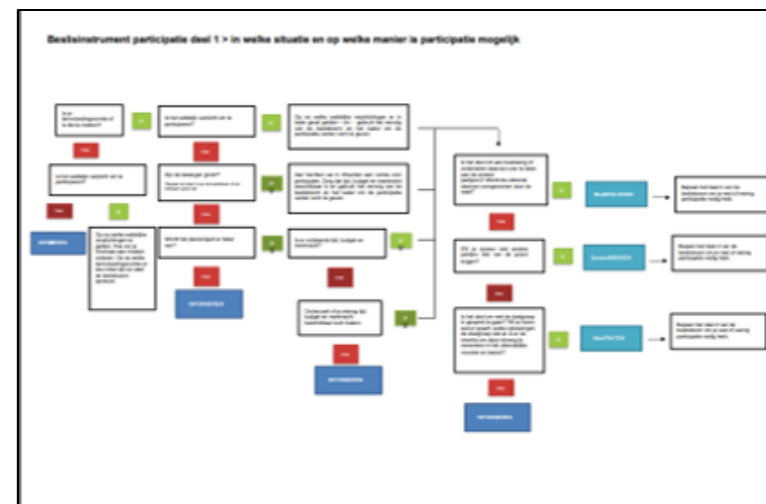
LET OP: Inspraakmogelijkheden en zienswijzen blijven altijd mogelijk.

Wanneer participeer je?

Je participeert als...

1. ..het kan;
2. ..het verplicht is;
3. ..het onderwerp sterk leeft of als de impact groot is;
4. ..het de moeite waard is.

In de toolbox staat een beslisinstrument om te helpen bepalen wanneer je participatie moet inzetten.

Wie vragen we om te participeren?

- Welke belanghebbenden je bij een participatie traject betreft verschilt per project.
- Uitgangspunt is dat je aan het einde van het traject de meningen, standpunten en belangen van anderen zo goed mogelijk in beeld hebt.

Representativiteit versus diversiteit:

Het zal je nooit lukken om iedereen (in gelijke mate) aan tafel te krijgen.

Het uitgangspunt is in alle gevallen dat verschillende perspectieven in absolute aantallen ongeveer gelijk vertegenwoordigd moeten zijn.

Uitgangspunten van de gemeente zijn:

Participeren doen we altijd op deze manier:

1. De gemeente bewaakt het algemeen belang.
2. De gemeente is uitnodigend en open.
3. Vooraf zijn er heldere en duidelijke kaders en de keuzes die we maken zijn transparant.
4. Elke inwoner/partner kan gemakkelijk meedoen.
5. Gebruik de eigen lokale identiteit: Wat werkt in welke wijk/kern?
6. We zijn realistisch en zakelijk. Het participatieproces moet passen bij de participatievraag.
7. We leren van elke participatietraject.
8. We blijven met elkaar in overleg, ook als er dingen onderweg veranderen.

We leren door te monitoren en te evalueren

Van elke participatietraject leren we. Leren doen we samen: raad, college, medewerkers, initiatiefnemers en inwoners.

Monitoren = volgen

Vooraf hebben we ambities en doelen gemaakt. Door het traject te monitoren brengen we in kaart in hoeverre we deze behaald hebben.

Door goed te monitoren kunnen we op tijd signaleren of we bij moeten sturen.

Evalueren = terugkijken en beoordelen

We evalueren per traject. Voor verantwoording, leren en bijsturen.

Evalueren is terugkijken, maar dat doen we om vooruit te kunnen denken.

De rol van de raad bij participatie

Van te voren moet duidelijk zijn wat de gemeenteraad van een participatietraject én wat anderen van de raad mogen verwachten.

1. De raad geeft richtlijnen mee voor participatie. (startnotitie: wat, waarom)
2. De raad geeft grenzen mee voor participatie → participatieruimte (scope en randvoorwaarden)
3. Rol raad bij participatie door college (college stelt kaders en controleert)
 1. Tijdens het proces informeert het college proactief over de voortgang en nodigt uit als toehoorder en toeschouwer.
 2. Achteraf rapporteert het college aan de raad over het gelopen participatietraject.
4. Raad kan zelf participatie organiseren. (dan vraag je stakeholders in een vroeg stadium mee te denken over welke kaders of speerpunten de raad meegeeft aan het college.

Als het initiatief niet bij de gemeente ligt

- **Omgevingsvergunning (Omgevingswet):** Als een initiatiefnemer een omgevingsvergunning aanvraagt is daar vaak een (verplicht) participatieproces aan vooraf gegaan.
- **Uitdaagrecht:** Bij het uitdaagrecht kunnen initiatiefnemers taken van de gemeente (of provincie/ waterschap) overnemen als zij denken het slimmer, beter, goedkoper of anders te kunnen doen. Hiermee wordt de overheid "uitgedaagd". (www.uitdaagrecht.nl)

Vragen?